

KWESTIONARIUSZ DLA KANDYDATA NA KOMISARZA

Costas KADIS

Rybołówstwo i oceany

1. Ogólne kompetencje, zaangażowanie w sprawę europejską, niezależność osobista

Jakie aspekty Pana kwalifikacji i doświadczenia mają szczególne znaczenie dla sprawowania obowiązków komisarza i promowania ogólnego interesu europejskiego, zwłaszcza w obszarze, za który byłby Pan odpowiedzialny? Jak przyczyni się Pan do realizacji wytycznych politycznych Komisji? Jak zamierza Pan uwzględnić aspekt płci i włączyć perspektywę płci do wszystkich obszarów polityki podlegających Pana resortowi? W jaki sposób będzie Pan realizować włączanie problematyki młodzieżowej do głównego nurtu polityki?

Jak może Pan wykazać przed Parlamentem Europejskim swoją niezależność oraz zapewnić, że żadna działalność prowadzona w przeszłości, w chwili obecnej ani w przyszłości nie będzie podawać w wątpliwość Pana rzetelności w wywiązywaniu się z obowiązków komisarza?

Moje wykształcenie i doświadczenie zawodowe są ściśle powiązane z głównymi priorytetami Unii Europejskiej, zwłaszcza w dziedzinie, za którą będę odpowiedzialny.

Jestem biologiem z doktoratem w dziedzinie biologii konserwatorskiej i profesorem w dziedzinie ochrony różnorodności biologicznej. Moje badania, finansowane przez Komisję Europejską i ONZ, koncentrują się na ochronie różnorodności biologicznej i zrównoważonym gospodarowaniu zasobami, w tym na istotnych aspektach społeczno-gospodarczych tych dwóch dziedzin. Poza karierą akademicką pełniłem również funkcję ministra zdrowia (2007–2008), ministra edukacji i kultury (2014–2018) oraz ministra rolnictwa, rozwoju obszarów wiejskich i środowiska (2018–2023) Cypru.

Jako minister rolnictwa, rozwoju obszarów wiejskich i środowiska nadzorowałem wdrażanie polityki związanej z rybołówstwem i badaniami morskimi. W szczególności odpowiadałem za wdrażanie wspólnej polityki rybołówstwa na Cyprze oraz za opracowanie krajowego planu operacyjnego w zakresie gospodarki morskiej, rybołówstwa i akwakultury na lata 2021–2027. Ponadto we współpracy z wiceministrem ds. żeglugi opracowaliśmy cypryjski plan zagospodarowania przestrzennego obszarów morskich. Instrumenty UE wykorzystywaliśmy m.in. do zapewnienia wsparcia finansowego rybakom zmagającym się z trudnościami, zwłaszcza w obliczu wyzwań związanych z pandemią COVID-19. Podczas mojej pięcioletniej kadencji brałem aktywny udział w większości posiedzeń Rady ds. Rolnictwa i Rybołówstwa, których przedmiotem były polityka i wyzwania na szczeblu UE związane z rybołówstwem i oceanami.

To połączenie wiedzy i doświadczenia będzie szczególnie przydatne przy kształtowaniu zrównoważonej polityki z uwzględnieniem wszystkich istotnych wymiarów, w dziedzinie, za którą będę odpowiedzialny.

Moim głównym priorytetem przy realizacji wytycznych politycznych będzie zapewnienie, aby sektory rybołówstwa i akwakultury pozostawały zrównoważone, konkurencyjne i odporne oraz by warunki działania w europejskim łańcuchu rybołówstwa były równe. Będzie to moim celem przewodnim również w tworzeniu wizji sektora z perspektywą do 2040 r. W tym duchu zaangażuję wszystkie zainteresowane strony w trwającą kompleksową ocenę WPRyb i będę prowadzić dialog na temat rybołówstwa i oceanów. W tej dziedzinie polityki wymiar środowiskowy i społeczno-gospodarczy zasługują na jednakową uwagę. Na podstawie ustaleń z wspomnianej oceny, oprę się na mocnych stronach WPRyb i zajmę się wszelkimi niedociągnięciami tej polityki, zapewniając jej dostosowanie do obecnego kontekstu i przygotowanie do sprostania wyzwaniom pojawiającym się w sektorze. Jednocześnie będę wspierać państwa członkowskie we wdrażaniu dorobku prawnego w dziedzinie

rybołówstwa, pomagając im w opracowaniu szybkich i skutecznych działań interwencyjnych, w tym, w stosownych przypadkach, przy wsparciu technicznym ze strony Komisji Europejskiej.

Przedstawię również całościowe podejście do pobudzania niebieskiej gospodarki oraz dbania o dobre zarządzanie oceanami i wszystkie aspekty ich dobrej kondycji, zapisane w europejskim pakcie na rzecz oceanów, który będzie stanowić jednolite strategiczne ramy odniesienia wszystkich strategii związanych z oceanami. Będę dążyć do optymalizacji różnych sposobów wykorzystywania morza, tj. m.in. do pogodzenia potrzeby ochrony przyrody i pozyskiwania energii z morskich źródeł odnawialnych z potrzebami sektorów rybołówstwa i akwakultury. Punktem centralnym będzie w tym zakresie nowe, udoskonalone podejście do planowania przestrzennego obszarów morskich. Zbadam też wykonalność projektu europejskich rezerw błękitnego dwutlenku węgla i będę kontynuować rozpoczęte prace nad ułatwieniem transformacji energetycznej sektora rybołówstwa. Wniosę również wkład w plan przystosowania się do zmiany klimatu, zapewniając uwzględnienie podatności na zagrożenia naszych społeczności nadbrzeżnych oraz sektorów rybołówstwa i akwakultury. Będę starać się o umieszczenie badań naukowych i innowacji w centrum naszej gospodarki poprzez opracowanie unijnej strategii badań naukowych i innowacji dotyczących oceanów.

Opracuję strategiczne podejście do unijnej dyplomacji oceanicznej, tak aby UE utrzymała i rozwijała swoją wiodącą rolę w planowaniu działań dotyczących oceanów na szczeblu globalnym, zapewniając sprawiedliwe, zrównoważone i bezpieczne wykorzystanie przestrzeni oceanicznej i jej zasobów. Moim priorytetem będzie zmobilizowanie partnerów UE do ratyfikacji Traktatu w sprawie różnorodności biologicznej na obszarach znajdujących się poza jurysdykcją krajową do konferencji ONZ w sprawie oceanów, która odbędzie się w Nicei w czerwcu 2025 r., oraz wdrożenie go do prawa UE. Za pośrednictwem unijnej dyplomacji oceanicznej dołożę również starań, by utrzymać równe warunki działania i by chronić nasz europejski łańcuch rybołówstwa przed nieuczciwą konkurencją światową, w tym przed nielegalnymi, nieraportowanymi i nieuregulowanymi połowami. Będę też pracował nad nową generacją umów o partnerstwie w sprawie zrównoważonych połowów.

Starania te pomogą osiągnąć główne cele określone w wytycznych politycznych Komisji, a mianowicie globalną konkurencyjność i bezpieczeństwo UE, w tym bezpieczeństwo żywnościowe.

Zdecydowanie popieram równość płci. Będzie to zasadniczy element naszej wizji dla sektora rybołówstwa na 2040 r. Będę zwracać szczególną uwagę na zwiększenie udziału kobiet w sektorach rybołówstwa i niebieskiej gospodarki, w tym przez tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji lub umożliwienie kobietom-przedsiębiorcom dostępu do finansowania.

Zadbam również o równowagę płci w moim zespole.

Dopilnuję również, aby w dziedzinie, za którą odpowiadam, perspektywa młodzieży była w pełni brana pod uwagę przy opracowywaniu i wdrażaniu polityki, w szczególności dzięki regularnym dialogom z młodzieżą. Aby zaangażować młodsze pokolenia, musimy zadbać, by rybołówstwo i akwakultura były rentowne i zrównoważone oraz opierały się na technologiach cyfrowych, zgodnie z wartościami, umiejętnościami i aspiracjami młodych ludzi. Jeśli Parlament zatwierdzi moją kandydaturę, w ciągu pierwszych 100 dni mojej kadencji zorganizuję dialog z młodzieżą na temat polityki.

Zachowam niezależność w wykonywaniu moich zadań. Jak wskazałem w mojej deklaracji interesów, wycofałem się z wszelkiej wcześniej prowadzonej działalności. Po zatwierdzeniu na stanowisku komisarza zrezygnuję z obecnego stanowiska pracy. Obecnie jestem na urlopie bezpłatnym.

2. Kierowanie resortem oraz współpraca z Parlamentem Europejskim

Czy może Pan zobowiązać się do należytego informowania Parlamentu o swoich działaniach i działaniach podległych Panu departamentów? W jakim zakresie uznaje Pan swoją odpowiedzialność przed Parlamentem?

Jakie konkretne zobowiązania jest Pan w stanie podjąć w odniesieniu do zaangażowania i obecności w Parlamencie, zarówno w komisjach, jak i na posiedzeniach plenarnych, w odniesieniu do przejrzystości, współpracy i skutecznych działań w następstwie stanowisk Parlamentu oraz składanych przez niego wniosków w sprawie inicjatyw ustawodawczych? W związku z planowanymi inicjatywami lub procedurami w toku – czy jest Pan gotowy udostępnić Parlamentowi na czas informacje i dokumenty na równi z Radą?

Odpowiedzialność, szacunek i współpraca z przedstawicielami obywateli UE, posłami i posłankami do Parlamentu Europejskiego, mają zasadnicze znaczenie dla utrzymania naszych wartości demokratycznych.

Zobowiązuję się zawsze kierować się nimi w pracy. W całej mojej karierze politycznej, jako minister w trzech różnych ministerstwach, konsekwentnie stosowałem takie właśnie podejście.

Uważam, że wkład Parlamentu w proces legislacyjny jest bardzo ważny. Polityka europejska powinna odpowiadać potrzebom obywateli UE, a potrzeby te reprezentuje Parlament Europejski.

Zobowiązuję się wzmocnić szczególne relacje między Parlamentem Europejskim a Komisją. Chcę, by podstawą naszych stosunków były otwartość, przejrzystość i wzajemne zaufanie.

Dopilnuję, aby Parlament był regularnie informowany o wszystkich działaniach w dziedzinie polityki rybołówstwa i polityki dotyczącej oceanów. Wraz z podległymi mi służbami zamierzam w pełni przestrzegać wymogów Porozumienia ramowego w sprawie stosunków między Parlamentem Europejskim i Komisją Europejską i będę zwracać szczególną uwagę na przepisy dotyczące wymiany informacji. Co do działań podejmowanych w następstwie stanowisk i wniosków Parlamentu Europejskiego, będę się stosować do przepisów ramowego porozumienia w sprawie stosunków, a w obszarach wchodzących w zakres mojego mandatu dopilnuję, by Komisja ustosunkowywała się do rezolucji lub wniosków parlamentarnych składanych na podstawie art. 225 TFUE. W szczególności zobowiązuję się do wymiany poglądów z Parlamentem w ramach zorganizowanego dialogu na temat polityki wchodzącej w zakres moich kompetencji, aby umożliwić Parlamentowi pełne sprawowanie nadzoru demokratycznego. Dopilnuję również, by poglądy Parlamentu Europejskiego wyrażane w rezolucjach lub debatach były w pełni uwzględniane przy kształtowaniu polityki rybołówstwa i polityki dotyczącej oceanów.

Zapewniam, że przyjmę pełną odpowiedzialność polityczną za inicjatywy, które przedstawię w dziedzinie rybołówstwa i oceanów, bez uszczerbku dla zasady kolegalności. Wierzę, że dobra współpraca międzyinstytucjonalna zwiększy legitymację i rozliczalności instytucji oraz przyczyni się do ich skuteczności i do dobrych rządów.

Zobowiązuję się nawiązać z posłami i posłankami do Parlamentu otwarte i przejrzyste stosunki, oparte na wzajemnym zaufaniu oraz regularnej i wyczerpującej wymianie informacji, tak, by umożliwić Parlamentowi wykonywanie jego funkcji ustawodawczych i kontrolnych. Utrzymywanie dobrych stosunków z Komisją Rybołówstwa i innymi właściwymi komisjami jest dla mnie niezwykle ważne. Zadbam o bycie dyspozycyjnym: będę uczestniczyć w spotkaniach dwustronnych i bezpośrednio komunikować się z koordynatorami, sprawozdawcami i członkami tej komisji parlamentarnej.

Zgodnie z wytycznymi politycznymi nowo wybranej przewodniczącej Komisji, służby, za które odpowiadam, przygotowują dla Parlamentu Europejskiego i Rady coroczne sprawozdania z postępów. Sprawozdania te umożliwią odpowiednie monitorowanie egzekwowania i wdrażania działań podejmowanych w ramach mojego mandatu. Podkreślam, że Komisja stosuje bardzo wysokie standardy przejrzystości wobec Parlamentu Europejskiego jako przedstawiciela obywateli UE. Standardy te mają też zastosowanie do spotkań z przedstawicielami grup interesu. Dopilnuję również, by poglądy Parlamentu Europejskiego wyrażone w rezolucjach lub debatach były w pełni uwzględniane przy kształtowaniu polityki rybołówstwa i polityki dotyczącej oceanów.

Zobowiązuję się do pełnego informowania Parlamentu Europejskiego o wszystkich planowanych inicjatywach i toczących się procedurach. Ważne jest, aby Parlament Europejski i Rada miały jednakowy dostęp do informacji. Zobowiązuję się do pełnego i terminowego informowania Parlamentu Europejskiego zgodnie z Porozumieniem ramowym w sprawie stosunków między Parlamentem Europejskim a Komisją w odniesieniu do aktów delegowanych i umów międzynarodowych.

Pytania Komisji Rybołówstwa

3. W jaki sposób zachowa Pan równowagę pomiędzy zrównoważonym zarządzaniem zasobami rybnymi, ochroną środowiska morskiego a utworzeniem bezpiecznego, rentownego i zrównoważonego sektora rybołówstwa zdolnego zapewnić wymianę pokoleń i tworzyć miejsca pracy?

Rybołówstwo stanowi rdzeń społeczności nadbrzeżnych; jest powiązane z ich tożsamością, dziedzictwem kulturowym i wartościami, stanowi bardzo ważne źródło utrzymania. Warunkiem długoterminowej rentowności sektora rybołówstwa i jego atrakcyjności dla młodych ludzi jest dobry stan oceanów i produktywność stad ryb. Potrzebna jest zatem odpowiednia równowaga między zarządzaniem naszymi zasobami rybnymi, dochodami rybaków i ochroną środowiska morskiego.

Jeżeli moja kandydatura na stanowisko komisarza zostanie zatwierdzona, zamierzam osiągnąć tę równowagę w oparciu o długoterminową wizję odpornego, konkurencyjnego i zrównoważonego sektora rybołówstwa z perspektywą do 2040 r., a przyczyni się do tego szereg wymiernych rezultatów. Kompleksowa ocena wspólnej polityki rybołówstwa (WPRyb), ze szczególnym uwzględnieniem wszystkich trzech filarów zrównoważonego rozwoju: środowiska naturalnego, gospodarki i aspektów społecznych umożliwi określenie mocnych i słabych stron polityki w tej dziedzinie. Na tej podstawie, w razie potrzeby, przedstawię Komisji w formie zaleceń niezbędne środki udoskonalenia polityki na przyszłość.

Moim celem jest długoterminowa konkurencyjność sektora, która przyczyni się też do tworzenia miejsc pracy i przyciągnięcia młodszych pokoleń, przy jednoczesnym kontynuowaniu priorytetowego traktowania zrównoważonego rozwoju i ochrony środowiska morskiego. Dbalność o środowisko jest warunkiem wstępnym dobrze prosperującego sektora rybołówstwa. Bez zrównoważonego podejścia do środowiska nie ma zrównoważonego rozwoju społeczno-gospodarczego, jak bez ryb nie ma rybaków.

Jedną z ocenianych obecnie kwestii są sposoby uproszczenia obowiązujących przepisów i zmniejszenia obciążeń administracyjnych dla rybaków. Do usprawnienia gromadzenia i kontroli danych należy w pełni wykorzystać potencjał technologii cyfrowych i sztucznej inteligencji. Biorąc pod uwagę, że około 80% floty UE stanowią rybacy zajmujący się rybołówstwem łodziowym, ocena ta będzie okazją do znalezienia sposobów dalszego wspierania tego sektora floty. Należy lepiej uwzględniać społeczny aspekt rybołówstwa. Wymaga to ulepszenia danych i wskaźników społecznych. Jeżeli moja kandydatura na stanowisko komisarza zostanie zatwierdzona, będę dążył do wdrożenia międzynarodowej konwencji o wymaganiach w zakresie wykształcenia i wydawania świadectw dla załóg statków rybackich, aby zapewnić im lepsze szkolenia i certyfikację. Będę też pracować, również we współpracy z innymi komisarzami, nad poprawą warunków bezpieczeństwa, w tym dla małych statków rybackich. Uważam, że nowe środki wsparcia adresowane do rybaków zajmujących się rybołówstwem łodziowym, szkolenia, zwiększone bezpieczeństwo, zdrowe stada i środowisko cyfrowe pozwoliłyby przyciągnąć więcej młodych ludzi do sektora rybołówstwa.

Równoległe z oceną WPRyb będę nadal wspierać państwa członkowskie we właściwym wdrażaniu przepisów WPRyb i dorobku prawnego w dziedzinie rybołówstwa, aby nasze rybołówstwo było zrównoważone. Cieszy mnie, że cierpliwe wdrażanie WPRyb doprowadziło do poprawy biomasy wielu stad ryb. Musimy nadal podążać tą konstruktywną ścieżką odbudowy naszych zasobów rybnych i przywracania dobrego stanu naszych mórz i oceanów.

Częścią tego procesu będzie również rozszerzanie ochrony środowiska morskiego. Do osiągnięcia tego celu przyczyni się również europejski pakt na rzecz oceanów, dzięki ustanowieniu całościowych ram, skutecznie uwzględniających politykę UE we wszystkich dziedzinach związanych ze zdrowiem oceanów i źródłami utrzymania rybaków i społeczności nadbrzeżnych. Dopilnuję, by w trakcie rozpoczynającej się kadencji osiągnąć uzgodnione cele w zakresie ochrony naszych mórz wraz z ich różnorodnością biologiczną.

W ramach unijnej strategii badań i innowacji związanych z oceanami opracuję również kompleksowy program na rzecz wiedzy o morzu, innowacji i inwestycji. Posłuży on poprawie dostępności danych, wiedzy naukowej i funduszy niezbędnych do podejmowania i wdrażania decyzji koniecznych do zapewnienia zrównoważonego podejścia do zarządzania rybołówstwem oraz dalszego zwiększenia rentowności sektora.

4. Czy oprócz kontynuacji pełnego wdrożenia WPRyb rozważa Pan konkretne reformy dotyczące obowiązków wyładunku, w tym rozwiązania alternatywne, a także wprowadzenie wieloletnich TAC, poprawę wdrażania podejścia ekosystemowego lub zachęcanie do badań nad nowymi zrównoważonymi technikami połowowymi?

Jeżeli moja kandydatura na stanowisko komisarza zostanie zatwierdzona, jednym z nadrzędnych priorytetów mojej kadencji będzie budowa konkurencyjnego, zrównoważonego i odpornego sektora rybołówstwa z równymi warunkami działania w całym łańcuchu wartości. Wymaga to z jednej strony adresowanych do naszych partnerów działań na arenie międzynarodowej w zakresie zarządzania rybołówstwem i stosunków handlowych, a z drugiej strony refleksji nad sposobem zarządzania rybołówstwem w UE. Adekwatność obowiązujących ram prawnych i sposób ich wdrażania mają ogromne znaczenie dla określenia warunków, w jakich działają nasze sektory, oraz możliwości ich rozwoju, innowacji i zwiększenia rentowności, przy jednoczesnym pozostawieniu kolejnym pokoleniom zrównoważonej spuścizny.

W związku z tym, jeżeli moja kandydatura na stanowisko komisarza zostanie zatwierdzona, moim pierwszym celem będzie zakończenie trwającej oceny rozporządzenia w sprawie wspólnej polityki rybołówstwa z wykorzystaniem najwyższych standardów lepszego stanowienia prawa. Obejmuje to również realistyczną

analizę obowiązku wyładunku. Musimy zgromadzić kompleksowe i wysokiej jakości dane, by ocenić, czy obowiązek wyładunku się sprawdza i dlaczego przynosi takie a nie inne skutki. Jednocześnie jestem głęboko przekonany, że nawet najlepsze przepisy są niewiele warte, jeśli nie są właściwie wdrażane. Dlatego, równoległe z trwającą oceną, równie ważne będzie dalsze wdrażanie wszystkich elementów dorobku prawnego w dziedzinie rybołówstwa, w tym rozporządzenia w sprawie WPRyb i niedawno zmienionych przepisów dotyczących kontroli przestrzegania przepisów w dziedzinie rybołówstwa. W związku z tym pomogę państwu członkowskim w opracowaniu szybkich i skutecznych działań interwencyjnych, w tym, w stosownych przypadkach, dzięki wsparciu technicznemu ze strony Komisji Europejskiej. Wszelkie decyzje mające na celu udoskonalenie lub usprawnienie rozporządzenia w sprawie WPRyb powinny opierać się na solidnych dowodach i dialogu na temat wdrażania przepisów z udziałem wszystkich zainteresowanych stron. Dialog ten powinien umożliwić wyeliminowanie zidentyfikowanych niedociągnięć, a jednocześnie wykorzystanie wniosków z dotychczasowych sukcesów. Powinna mu też towarzyszyć ocena skutków środowiskowych i społeczno-gospodarczych. Podsumowując, wszelkie działania dotyczące obowiązku wyładunku muszą opierać się na dowodach naukowych i w pełni uwzględniać główny cel – w szczególności zachęcając do stosowania selektywnych narzędzi połowowych i unikania marnotrawstwa w postaci odrzutów ryb na morzu. Z danych wynika, że przed wprowadzeniem obowiązku wyładunku odrzuty na morzu sięgały czasem 40%, chociaż operatorzy nie zgłaszali prawie żadnych. Było to marnotrawstwo, a jednocześnie proceder ten uniemożliwiał poznanie stanu stad, niezbędne przecież przy ustalaniu uprawnień do połowów. Rozwój i stosowanie innowacyjnych technik połowowych mogą z jednej strony ułatwić większą selektywność, a z drugiej sprawić, by nasza flota stała się bardziej wydajna, a tym samym bardziej rentowna. Dlatego też, jeśli moja kandydatura na stanowisko komisarza zostanie zatwierdzona, będę zachęcał do dalszych inwestycji w gromadzenie danych, badania i innowacje, aby pomóc zarządzającym rybołówstwem i naszym rybakom w uzyskiwaniu dostępu do zaawansowanej wiedzy i technologii, które pomogą im podejmować najlepsze decyzje dotyczące bardziej odpowiedzialnych, a tym samym bardziej zrównoważonych połowów. Będzie to centralny element strategii na rzecz badań i innowacji dotyczących oceanów, którą mam przedstawić, jeżeli moja kandydatura zostanie zatwierdzona. Uczynię z wiedzy o morzu, innowacji i inwestycji morskich filar europejskiego paktu na rzecz oceanów.

Kwestie ekosystemowe już teraz są ważnymi elementami WPRyb i jej wdrażania. Wraz z ewolucją nauki w kierunku większej interdyscyplinarności i transdyscyplinarności chcę, aby coraz większe znaczenie przykładano do podejścia opartego na ekosystemie, jako bardziej całościowego.

Na koniec pragnę podkreślić, że musimy stale pamiętać o wszystkich aspektach: ochronie zasobów naturalnych, społeczno-gospodarczym znaczeniu rybołówstwa dla lokalnych społeczności, a także zaopatrzeniu w wysokiej jakości ryby po przystępnej cenie.

Jeżeli chodzi o wieloletnie całkowite dopuszczalne połowy (TAC), o ile moja kandydatura na stanowisko komisarza zostanie zatwierdzona, zamierzam zwrócić się do odpowiednich organów naukowych o wydanie opinii, które umożliwią Komisji zaproponowanie dodatkowych kwot połowowych na okres co najmniej dwóch lat, w pierwszej kolejności dla stad zarządzanych wyłącznie przez UE.

5. W jaki sposób zamierza Pan usprawnić politykę równych szans dla unijnych rybaków i producentów akwakultury (ze szczególnym uwzględnieniem rybaków zajmujących się łodziowym rybołówstwem przybrzeżnym), poprawić stosunki z państwami trzecimi i pogodzić ambitny cel UE, jakim jest dawanie przykładu, z celem WPRyb, jakim jest zapewnienie równych warunków działania wszystkim podmiotom z UE i spoza UE, takim jak Zjednoczone Królestwo i Norwegia, oraz skuteczna walka z nielegalnymi, nieraportowanymi i nieuregulowanymi połowami?

Odnosząc się do równych szans, oprócz uwzględnienia potrzeb rybaków prowadzących działalność zarówno na małą, jak i na dużą skalę, mam na uwadze również równe szanse dla kobiet i mężczyzn związanych z tym sektorem, a także zadbanie, by miejsca pracy były atrakcyjne zarówno dla doświadczonych rybaków, jak i dla nowych pracowników, by zapewnić wymianę pokoleń w tej dziedzinie gospodarki. Wszyscy rybacy powinni mieć równe szanse, prosperować oraz przyczyniać się do dobrobytu gospodarczego i społecznego swoich społeczności.

Rybołówstwo łodziowe odgrywa bardzo ważną rolę społeczno-gospodarczą w naszych społecznościach nadbrzeżnych. Większość statków rybackich zarejestrowanych w UE (76%) należy do tego segmentu floty i odpowiada on za prawie połowę miejsc pracy w sektorze rybołówstwa w UE (49%). Każdy segment floty boryka się ze specyficznymi wyzwaniami i podlega specyficznym presjom, które różnią się dodatkowo w poszczególnych basenach morskich. Jestem świadom, że jednym z wyzwań dla konkurencyjności rybaków zajmujących się rybołówstwem łodziowym jest dostęp do uprawnień do połowów. Chociaż wybór kryteriów przydziału należy w pełni do kompetencji organów krajowych, jeżeli moja kandydatura na stanowisko komisarza zostanie

zatwierdzona, będę aktywnie współpracować z państwami członkowskimi nad sposobami poprawy sytuacji w poszczególnych krajach. Planuję publikację *vademecum* na temat przydziału uprawnień do połowów i zamierzam uważnie się przyglądać prawidłowemu wdrażaniu przepisów. W razie potrzeby nie zawaham się zalecać zmian strategii politycznej. Będę dogłębnie analizować możliwości dywersyfikacji i łączenia rybołówstwa z innymi rodzajami działalności, takimi jak turystyka.

Wspólnym wyzwaniem dla wszystkich rybaków z UE oraz unijnych producentów akwakultury są równe warunki działania w porównaniu z przywozem z państw trzecich oraz zapewnienie uczciwej konkurencji z rybakami/producentami spoza UE. UE stosuje rygorystyczne kontrole, aby zagwarantować, że importowana żywność spełnia wysokie standardy w zakresie ochrony i bezpieczeństwa konsumentów. Jeżeli moja kandydatura na stanowisko komisarza zostanie zatwierdzona, jednym z moich priorytetów będzie zapewnienie sprawiedliwszych warunków działania w porównaniu z państwami trzecimi w odniesieniu do aspektów zrównoważonego rozwoju społecznego i środowiskowego. Będzie to również podstawą zaktualizowanego strategicznego podejścia do działań zewnętrznych w dziedzinie rybołówstwa, o opracowanie którego zwróciła się do mnie nowo wybrana przewodnicząca Komisji, a w kontekście którego zamierzam przeanalizować, co więcej i co nowego możemy zrobić.

UE powinna nadal dawać przykład i wpływać na swych partnerów w różnych kontekstach międzynarodowych. Należy kontynuować promowanie zrównoważonego charakteru akwakultury i zrównoważonego rybołówstwa na świecie przez aktywność UE w organizacjach wielostronnych i regionalnych, takich jak FAO i jej Generalna Komisja Rybołówstwa Morza Śródziemnego oraz wszystkie inne regionalne organizacje ds. zarządzania rybołówstwem. W strategii Generalnej Komisji Rybołówstwa Morza Śródziemnego 2030 UE z powodzeniem propaguje już główne zasady wspólnej polityki rybołówstwa: maksymalny podtrzymywalny połów, plany wieloletnie, regionalizację, ochronę gatunków narażonych i wrażliwych siedlisk.

Jeżeli moja kandydatura na stanowisko komisarza zostanie zatwierdzona, będę również nalegał, aby w kontekście międzynarodowym, takim jak fora regionalnych organizacji ds. zarządzania rybołówstwem, UE konsekwentnie propagowała przyjmowanie norm zgodnych z WPRyb. Moim celem jest stworzenie równych warunków działania dzięki przekonaniu innych do stosowania naszych standardów. Do współpracy z krajami partnerskimi powinniśmy wykorzystać wszystkie narzędzia, którymi dysponujemy, w tym regulowanie dostępu do rynku. Zrównoważone zarządzanie rybołówstwem na morzu pełnym może być skuteczne tylko przy zaangażowaniu wszystkich zainteresowanych stron.

Po wystąpieniu Zjednoczonego Królestwa z UE i jej wspólnej polityki rybołówstwa (WPRyb) w umowie o handlu i współpracy między UE a Zjednoczonym Królestwem stworzono nowe ramy wspólnego zarządzania wspólnymi stadami w północno-wschodnim Atlantyku.

W tych ramach, a także w ramach innych umów dwustronnych i na forum regionalnych organizacji ds. zarządzania rybołówstwem, będę nadal współpracować z odpowiednimi państwami trzecimi, aby utrzymać wysokie standardy zrównoważonego rozwoju, zapewnić sprawiedliwy podział kwot i równe warunki działania. Jeżeli moja kandydatura na stanowisko komisarza zostanie zatwierdzona:

1) wykorzystam wszystkie możliwości promowania odporności i konkurencyjności sektora przez wpisanie rybołówstwa w ogólne stosunki z naszymi sąsiadami, w szczególności na północno-wschodnim Atlantyku;

2) poświęcę szczególną uwagę monitorowaniu przestrzegania zobowiązań międzynarodowych oraz zapewnieniu stabilności po 2026 r., w szczególności w kontekście działu dotyczącego rybołówstwa w umowie o handlu i współpracy między UE a Zjednoczonym Królestwem, oraz będę ściśle współpracować ze Zjednoczonym Królestwem przy promowaniu zrównoważonego rozwoju i ograniczaniu skutków wszelkich rozbieżności regulacyjnych;

3) będę promować budowanie sojuszy w regionie i zacieśnianie współpracy z innymi państwami nadbrzeżnymi w dziedzinach będących przedmiotem wspólnego zainteresowania; oraz

4) będę wspierać dialog na wysokim szczeblu z Norwegią, aby zapewnić honorowanie praw połowowych UE, zwłaszcza w odniesieniu do dorsza atlantyckiego na Svalbardzie oraz kontynuowania zrównoważonego, legalnego i ugruntowanego rybołówstwa UE na Morzu Barentsa.

Będę nadal bronić unijnych kwot i zabezpieczę dostęp statków UE do wód naszych partnerów, ma to bowiem duże znaczenie dla odporności i konkurencyjności sektora rybołówstwa w zmieniającym się środowisku.

Zwalczanie nielegalnych, nieraportowanych i nieuregulowanych połowów jest podstawą zapewnienia równych warunków działania. Będę w pełni współpracować z Parlamentem Europejskim i Radą, abyśmy mogli wkrótce przyjąć zmiany do rozporządzenia (UE) nr 1026/2012, co umożliwi UE podejmowanie odpowiednich środków wobec państw prowadzących niezrównoważone połowy. O dwu ważnych sprawach będę pamiętać podczas całej kadencji, jeżeli moja kandydatura zostanie zatwierdzona. Po pierwsze, że aby UE była wiarygodna na arenie międzynarodowej, należy zapewnić przestrzeganie przepisów wewnątrz niej. Jest to punkt wyjścia do promowania wartości i norm WPRyb poza UE. Aby do tego doprowadzić, skupię się na stopniowym, lecz terminowym i kompletnym wdrażaniu zmienionego systemu kontroli przestrzegania przepisów w dziedzinie rybołówstwa oraz na wprowadzeniu cyfrowego systemu świadectw połowowych jako narzędzia ochrony naszego rynku, naszych konsumentów i rybaków przed przywozem z państw trzecich ryb pochodzących z połowów NNN. Po drugie, uważam, że ochrona naszego rynku przed przywozem ryb pochodzących z połowów NNN nie jest wystarczająca. Dlatego zamierzam kontynuować aktywne działania dyplomatyczne w zakresie nielegalnych, nieraportowanych i nieuregulowanych połowów adresowane do państw trzecich. System przekazywania informacji o połowach NNN okazał się skutecznym narzędziem i w ramach mojego mandatu zamierzam pomagać państwom trzecim w prowadzeniu rzetelnych kontroli przestrzegania przepisów w dziedzinie rybołówstwa, ale w razie potrzeby nie zawaham się zalecić zastosowania wszelkiego rodzaju sankcji przewidzianych w naszych przepisach.

Równe warunki działania w służbie zrównoważonego charakteru rybołówstwa na całym świecie wykraczają poza środki zarządzania rybołówstwem. Musimy przyjrzeć się, w jaki sposób UE, jako duży importer produktów tego sektora, prowadzi handel z resztą świata. Jeżeli moja kandydatura zostanie zatwierdzona, zamierzam kłaść silny nacisk na różne narzędzia, którymi UE dysponuje, aby wykorzystać jej siłę rynkową, czy to pod względem identyfikowalności przywożonych produktów i istotnych informacji dla konsumentów, czy też w kontekście wspólnego zarządzania rybołówstwem z państwami trzecimi lub stosowania naszych instrumentów polityki handlowej. Jedną z najistotniejszych zmian, jakie zamierzam wprowadzić w ramach mojego mandatu w oparciu o nowe porozumienie Światowej Organizacji Handlu, jest zniesienie dotacji publicznych zwiększających zdolności połowowe. Aby zrealizować ten cel, będę ściśle współpracować z komisarzem ds. handlu.

6. W jaki sposób zamierza Pan skoordynować wszystkie właściwe polityki w ramach europejskiego paktu na rzecz oceanów, a także zaangażować społeczności nadbrzeżne oraz sektory rybołówstwa i akwakultury w proces opracowywania i wdrażania paktu?

Oceany stoją obecnie w obliczu licznych zagrożeń, co stwarza również wyzwania dla społeczności nadbrzeżnych i sektorów niebieskiej gospodarki, dla których zdrowe oceany są warunkiem funkcjonowania i źródłem dobrobytu. W związku z tym musimy kompleksowo przeanalizować nasze interakcje z oceanami: jak oddziałujemy na oceany, jak oceany wpływają na nas, a także możliwości, jakie oceany przed nami otworzą, jeśli zrozumiemy ich wpływ na wszystkie dziedziny nierozdzielnie związane z globalnym dobrobytem, a mianowicie: geopolitykę, suwerenność żywnościową, konkurencyjność, zrównoważony rozwój i łagodzenie zmiany klimatu.

Jestem przekonany, że jeżeli moja kandydatura na stanowisko komisarza zostanie zatwierdzona, będę mógł polegać na współpracy wszystkich pozostałych komisarzy przy opracowywaniu i realizacji europejskiego paktu na rzecz oceanów jako jednolitych strategicznych ram odniesienia dla oceanów. Będę kierować realizacją tego zadania, angażując do współpracy innych komisarzy, przede wszystkim odpowiedzialnych za środowisko, odporność wodną, konkurencyjną gospodarkę o obiegu zamkniętym, transport, energię i mieszkalnictwo, handel i klimat oraz wiceprzewodniczącą wykonawczego do spraw spójności i reform.

Europejski pakt na rzecz oceanów musi sprzyjać włączeniu społecznemu i być współtworzony ze wszystkimi zainteresowanymi stronami. Będę zabiegał o sprzyjanie włączeniu społecznemu, w szczególności poprzez dialogi na temat rybołówstwa i oceanów oraz inne dogłębne konsultacje, w tym z szanownymi posłami i posłankami do Parlamentu Europejskiego. Europejski Dzień Morza, organizowany każdego roku przez inne europejskie miasto nadbrzeżne, jest ważnym wydarzeniem, umożliwiającym zainteresowanym stronom spotkanie się i wymianę poglądów na tematy związane z oceanami, w tym w kwestii europejskiego paktu na rzecz oceanów. Aby w całej Unii zwiększyć zaangażowanie na szczeblu lokalnym, spotkaniu temu towarzyszą lokalne inicjatywy w różnych państwach członkowskich w ramach obchodów „Europejskiego Dnia Morza w moim kraju”. Przy wszystkich tych inicjatywach będę dbał o zaangażowanie młodszych pokoleń. Będę również kultywował komunikację ze społecznościami nadbrzeżnymi, w tym z przedstawicielami sektorów rybołówstwa i akwakultury, oraz angażował zainteresowane strony nie tylko w opracowanie paktu, ale też w jego wdrażanie w terenie, i zadbam o jego uwzględnienie w naszych przyszłych strategiach.

Jeśli moja kandydatura zostanie zatwierdzona, postaram się przedstawić europejski pakt na rzecz oceanów z odpowiednim wyprzedzeniem przed trzecią Konferencją ONZ na temat Oceanu, która odbędzie się w Nicei

w czerwcu 2025 r., ugruntowując w ten sposób wiodącą rolę UE w ustanawianiu globalnego programu działań na rzecz oceanów.

7. W jaki sposób wzmocni Pan europejski sektor zrównoważonej akwakultury, w tym produkcję alg, oraz usprawni przekazywanie informacji konsumentom dzięki podawaniu na etykietach pochodzenia produktów lub produktów roślinnych sprzedawanych jako ryby?

Aby w Unii Europejskiej zapewnić zrównoważone dostawy żywności pochodzenia wodnego bardzo potrzebna jest zrównoważona akwakultura, w tym produkcja alg. Jeżeli moja kandydatura na stanowisko komisarza zostanie zatwierdzona, zintensyfikuję wysiłki na rzecz pełnej realizacji wizji bardziej konkurencyjnej, odpornej i zrównoważonej akwakultury w UE, określonej w przyjętych w 2021 r. strategicznych wytycznych Komisji dotyczących akwakultury w UE. Realizacja tej wizji nie tylko spowoduje zwiększenie wkładu akwakultury w suwerenność żywnościową UE, ale także przyczyni się do transformacji ekologicznej, zwiększenia akceptacji społecznej i ulepszenia informacji dla konsumentów oraz zwiększenia poziomu wiedzy i innowacyjności. Realizacja tych celów wymaga działania w wielu dziedzinach, począwszy od uproszczenia przepisów i procedur wydawania zezwoleń, przeznaczenia na rozwój akwakultury odpowiedniej przestrzeni, dostosowania akwakultury do skutków zmiany klimatu czy zapewnienia, aby sektor ten wykorzystywał innowacje.

Komisja podjęła już szereg działań służących wykorzystywaniu dużego potencjału rozwojowego zrównoważonej akwakultury w UE zgodnie z tą strategią. Utworzono platformę internetową, na której dostępna jest rozległa wiedza istotna dla zrównoważonego rozwoju sektora, zostały już opracowane i będą aktualizowane wytyczne dotyczące najlepszych praktyk w najważniejszych obszarach, takich jak: usprawnienie ram regulacyjnych i administracyjnych, planowanie przestrzenne akwakultury morskiej, przystosowanie się do zmiany klimatu, transformacja energetyczna, planowanie przestrzenne i dostęp akwakultury słodkowodnej i lądowej do wody, a także poprawa efektywności środowiskowej i dobrostanu ryb. Prace nad dobrostanem ryb będą prowadzone przez powołane w lutym 2024 r. nowe unijne centrum referencyjne ds. dobrostanu zwierząt wodnych.

Jeżeli moja kandydatura zostanie zatwierdzona, będę ściśle współpracować z Radą i Parlamentem Europejskim, aby do spraw tego sektora przykładano należyta wagę oraz aby w UE udało nam się wykorzystać cały potencjał akwakultury. Wykorzystam śródkresową ocenę wdrażania strategicznych wytycznych dotyczących bardziej zrównoważonej i konkurencyjnej akwakultury w UE zaplanowaną na 2025 r., aby ocenić nasze postępy w realizacji tej wizji, a także jej realne korzyści. Na podstawie tej oceny rozważę, czy i jakie dodatkowe środki są konieczne do osiągnięcia naszych celów. Ocenę tę wykorzystamy również do przeglądu rozporządzenia w sprawie WPRyb oraz do opracowania wizji rybołówstwa i akwakultury na 2040 r. Zrównoważona akwakultura będzie też ważnym aspektem europejskiego paktu na rzecz oceanów. Na początku 2025 r. zainicjuję ponadto kampanię informacyjną służącą zwiększaniu świadomości, zrozumienia i akceptacji akwakultury w UE.

W 2022 r. Komisja przyjęła specjalną inicjatywę UE w sprawie alg, aby wesprzeć zrównoważoną produkcję, bezpieczną konsumpcję i innowacyjne wykorzystanie alg w UE. Jeżeli moja kandydatura zostanie zatwierdzona, będę propagować wiedzę na temat korzyści płynących z silnego sektora alg w UE i wspierać realizację 23 działań ustanowionych w ramach tej inicjatywy, w tym działań służących usprawnieniu licencjonowania i przydziału przestrzeni morskiej, a także podnoszeniu świadomości na temat korzyści płynących z alg dla ludzi i planety oraz prowadzeniu badań i analiz politycznych.

Dopilnuję również, by nasze starania na rzecz rozwoju badań naukowych i innowacji uwzględniały akwakulturę – w tym algi – m.in. poprzez strategię badań i innowacji oceanicznych, którą opracuję, jeżeli moja kandydatura na stanowisko komisarza zostanie zatwierdzona.

Jasne i wiarygodne informacje dla konsumentów na etykietach są niezbędne do umożliwienia im podejmowania świadomych decyzji o zakupie, co sprzyja dokonywaniu przez nich zrównoważonych wyborów. Szczególnie cenne dla konsumentów są informacje o pochodzeniu produktów, ponieważ zapewniają im przejrzystość niezbędną do dokonywania wyborów. Znając źródło żywności pochodzenia morskiego, konsumenci mogą aktywnie wspierać lokalne społeczności rybackie, w tym podmioty zajmujące się rybołówstwem łodziowym. Rozporządzenie w sprawie wspólnej organizacji rynków produktów rybołówstwa i akwakultury ustanawia wymogi dotyczące informowania konsumentów. Rozporządzenie to stanowi, że etykiety produktów sprzedawanych w UE muszą zawierać najważniejsze informacje, jak: nazwa gatunku, metoda produkcji, obszar, gdzie produkt został złowiony lub wyhodowany, oraz rodzaj zastosowanych narzędzi połowowych. Wymogi te nie mają jednak zastosowania do produktów przetworzonych, które są zwolnione z obowiązku podawania na etykietach szczegółowych informacji, na przykład na temat pochodzenia wykorzystanych surowców.

Trwająca ocena WPRyb obejmie również przepisy rozporządzenia w sprawie wspólnej organizacji rynków produktów rybołówstwa i akwakultury i posłuży zbadaniu, czy obowiązujące przepisy dotyczące etykietowania zapewniają konsumentom odpowiednie informacje czy też aby mogli oni podejmować decyzje o zakupie na podstawie odpowiednich informacji, należy wprowadzić dodatkowe wymogi. Zobowiązuję się dokładnie przyjrzeć się tej kwestii po zakończeniu wspomnianej oceny.

Jednocześnie będę kontynuować współpracę z państwami członkowskimi na rzecz sprawnego wdrożenia przepisów dotyczących identyfikowalności w ramach niedawno zmienionych przepisów dotyczących kontroli przestrzegania przepisów w dziedzinie rybołówstwa, które stopniowo obejmą produkty przetworzone i konserwowane oraz uwzględnią postęp technologiczny i uproszczenie związane z przejściem na system cyfrowy.

Ważne jest również docenienie głównej roli państw członkowskich w zapewnianiu skutecznego wdrażania wymogów dotyczących etykietowania. Jeżeli moja kandydatura zostanie zatwierdzona, będę współpracować z państwami członkowskimi przy poszukiwaniu sposobów udoskonalenia ich systemów egzekwowania i kontroli, tak aby wszystkie produkty, w tym produkty przywożone spoza UE, były zgodne z naszymi przepisami dotyczącymi etykietowania i by dostarczać konsumentom dokładnych informacji. Zobowiązuję się do zajęcia się problemami unijnych producentów i konsumentów oraz do promowania równych warunków dla wszystkich produktów, niezależnie od ich pochodzenia.

Rynek produktów pochodzenia roślinnego rośnie, ale wciąż jest bardzo mały. Produkty pochodzenia roślinnego muszą być wyraźnie rozpoznawalne dzięki odpowiednim informacjom dla konsumentów. W związku z tym w 2025 r. uruchomię internetowy system oceny punktowej, dzięki któremu podmioty z UE w łańcuchu dostaw, a także konsumenci, będą mogli dokonywać zrównoważonych wyborów w oparciu o punkty przyznane zrównoważonym produktom pochodzącym z wybranych obszarów.

Pytanie Komisji Ochrony Środowiska Naturalnego, Zdrowia Publicznego i Bezpieczeństwa Żywności

8. W jaki sposób zamierza Pan zapewnić, by ochrona ekosystemów morskich i różnorodności biologicznej oceanów szła w parze ze zrównoważoną, opłacalną ekonomicznie i konkurencyjną europejską niebieską gospodarką? Co zrobi Pan, aby zapewnić skuteczne zarządzanie wszystkimi chronionymi obszarami morskimi zgodnie z przepisami dotyczącymi przyrody i z międzynarodowymi zobowiązaniami UE? Jakie działania zamierza Pan podjąć, aby znacznie ograniczyć ilość odpadów morskich i rozwiązać problem zanieczyszczenia mórz i wód słodkich, oraz w jaki sposób będzie Pan propagował te działania na arenie międzynarodowej? Jak planuje Pan zwiększyć potencjał UE w odniesieniu do niebieskiego dwutlenku węgla oraz przyspieszyć odbudowę i ochronę ekosystemów charakteryzujących się wysoką sekwestracją dwutlenku węgla (takich jak namorzyny, skupiska trawy morskiej czy bagna słone) w ramach prowadzonej przez Pana szerszej strategii przystosowania się do zmiany klimatu? W jaki sposób zadba Pan o koordynację sektorów niebieskiej gospodarki, takich jak technologie wytwarzania energii ze źródeł odnawialnych na morzu, dzięki zagospodarowaniu przestrzennemu obszarów morskich, aby uniknąć konfliktów z działaniami na rzecz ochrony mórz i oceanów, ze zrównoważonym rybołówstwem i z interesami społeczności nadbrzeżnych? Biorąc pod uwagę obecne stanowisko UE w sprawie górnictwa głębokomorskiego, zgodnie z którym UE opowiada się za podejściem ostrożnościowym w oczekiwaniu na dalsze badania naukowe, co zamierza Pan uczynić w tej kwestii? W jaki sposób zadba Pan o to, by UE nadal odgrywała wiodącą rolę w wyznaczaniu globalnych standardów, w osiągnięciu konsensusu w sprawie wdrażania traktatu o pełnym morzu (BBNJ) i innych ram zarządzania oceanami oraz w propagowaniu celu zrównoważonego rozwoju nr 14?

Zdrowy ocean to wydajny ocean. Jeżeli moja kandydatura na stanowisko komisarza zostanie zatwierdzona, dopilnuję, byśmy nadal wdrażali skuteczne i oparte na podstawach naukowych środki ochrony, takie jak wyznaczanie morskich obszarów chronionych i bardziej zrównoważone praktyki połowowe. Właściwe wdrożenie i egzekwowanie dorobku prawnego UE, a także unijnych zobowiązań międzynarodowych nadal będzie traktowane bardzo poważnie.

Bardzo ważne będzie również dopilnowanie, aby planowanie przestrzenne obszarów morskich zapewniało równowagę między ochroną naszych oceanów i rentownością działalności na morzu. Będę zwracać szczególną uwagę na uwzględnianie już w fazie projektowania możliwości wielorakiego wykorzystywania przestrzeni morskiej.

Jeżeli moja kandydatura zostanie zatwierdzona, będę zachęcać do korzystania z takich narzędzi jak „BlueInvest” do wspierania innowacji i przedsiębiorczości w dziedzinie zrównoważonych technologii i modeli biznesowych, co moim zdaniem jest bardzo ważne. Jako konkretny przykład chciałbym wymienić inicjatywę UE w sprawie alg.

Służy ona wspieraniu rozwoju i zwiększenia zasięgu akwakultury regeneracyjnej w UE, która pozwala z jednej strony wprowadzać na rynek UE niskoemisyjne produkty, a z drugiej strony usuwać nadmiar składników odżywczych i dwutlenku węgla, ograniczając w ten sposób eutrofizację i zakwaszanie oceanów.

Wreszcie, promując odpowiedzialne wzorce konsumpcji, możemy tworzyć popyt na zrównoważone produkty i wspierać zdrową gospodarkę morską.

Podejście to, wraz z różnymi aspektami prac nad przyszłym europejskim paktem na rzecz oceanów, stworzy na przyszłość warunki dla konkurencyjnej i ekonomicznie opłacalnej niebieskiej gospodarki, przy jednoczesnym utrzymaniu, a nawet przywróceniu dobrego stanu oceanów.

Wymiar środowiskowy stanowi nieodłączny element wspólnej polityki rybołówstwa i jej celów. Uzupełnia on istniejące solidne ramy prawne dotyczące ochrony i odbudowy przyrody. Składają się na nie: dyrektywa siedliskowa i dyrektywa ptasia, które są podstawą sieci Natura 2000, obejmującej również wiele morskich obszarów chronionych; dyrektywa ramowa w sprawie strategii morskiej, której celem jest zapewnienie dobrego stanu środowiska wszystkich wód morskich i która zobowiązuje państwa członkowskie do opracowania i wdrożenia konkretnych środków zarządzania chronionymi obszarami morskimi i ich ochrony, tak by przyczyniały się do realizacji ogólnych celów w zakresie różnorodności biologicznej mórz. Zasadnicze znaczenie dla odbudowy zdegradowanych ekosystemów morskich i zwiększania ich odporności będzie miało również niedawno przyjęte rozporządzenie w sprawie odbudowy zasobów przyrodniczych.

Jeżeli moja kandydatura na stanowisko komisarza zostanie zatwierdzona, będę ściśle współpracować z komisarzem ds. środowiska, odporności wodnej i konkurencyjnej gospodarki o obiegu zamkniętym, aby zapewnić wdrożenie przez państwa członkowskie odpowiednich przepisów z myślą o osiągnięciu nadrzędnego celu strategii na rzecz bioróżnorodności 2030, jakim jest ochrona 30% mórz UE, z czego 10% ma zostać objęte ścisłą ochroną, oraz zagwarantowanie, aby do 2030 r. na wszystkich naszych morskich obszarach chronionych wdrożono odpowiednie środki zarządzania rybołówstwem.

Będę zachęcać państwa członkowskie do pełnego wykorzystania możliwości, jakie oferuje WPR_{ryb} oraz dyrektywa w sprawie planowania przestrzennego obszarów morskich w zakresie wdrażania skutecznych środków i planowania służącego realizacji założeń każdego morskiego obszaru chronionego, tak abyśmy mogli ograniczyć wpływ działalności gospodarczej na ekosystemy morskie, a jednocześnie stworzyć warunki dla prężnego i odpornego sektora oraz społeczności nadbrzeżnych. Obejmuje to również środki wsparcia na dekarbonizację floty.

To, co dzieje się na lądzie, ma ogromny wpływ na nasze morza. Substancje biogenne, pochodzące głównie z rolnictwa, powodują eutrofizację środowiska morskiego. Większość odpadów morskich z tworzyw sztucznych pochodzi z lądu. Powodują one również problemy zdrowotne i degradację środowiska morskiego. Powodują również niepożądane skutki i koszty dla sektorów zależnych od morza, takich jak rybołówstwo i turystyka. Dlatego też, jeżeli moja kandydatura zostanie zatwierdzona, będę współpracować z komisarzem ds. środowiska, odporności wodnej i konkurencyjnej gospodarki o obiegu zamkniętym, zarówno w kontekście strategii odporności wodnej, jak i europejskiego paktu na rzecz oceanów, pracom nad którym będę przewodzić, aby zapewnić zdrowie i odporność naszych rzek, mórz i obszarów przybrzeżnych. Będę to również uwzględniał w pracach nad przystosowaniem się do zmiany klimatu.

Od 2026 r. państwa członkowskie muszą uwzględniać tereny podmokłe, w tym niebieski dwutlenek węgla, w wykazach emisji przekazywanych na mocy Ramowej konwencji Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu (UNFCCC) oraz w swoich celach wynikających z rozporządzenia w sprawie użytkowania gruntów, zmiany użytkowania gruntów i leśnictwa. Zgodnie z rozporządzeniem o odbudowie zasobów przyrodniczych państwa członkowskie muszą zapewnić, aby 90% siedlisk w ekosystemach morskich było w dobrym stanie, i do 2030 r. muszą w tym celu wprowadzić środki odbudowy na co najmniej 30% całkowitego obszaru, którego stan nie jest dobry.

Jeżeli moja kandydatura zostanie zatwierdzona, opracuję plan wspólnego podejścia UE do gromadzenia i przetwarzania niezbędnych danych na potrzeby oceny roli niebieskiego dwutlenku węgla i innych terenów podmokłych w osiąganiu celów UE w zakresie klimatu i przyrody. Ułatwi to tworzenie dla istniejących rodzajów działalności, takich jak akwakultura, nowych modeli biznesowych opartych na zachętach, ułatwiających współistnienie z przyrodą i pomagających ograniczać emisje gazów cieplarnianych. Umożliwi to opracowywanie nowych innowacyjnych działań, takich jak certyfikacja usuwania dwutlenku węgla.

Jeżeli moja kandydatura na stanowisko komisarza zostanie zatwierdzona, udoskonale nasze podejście do planowania przestrzennego obszarów morskich, aby pomóc zoptymalizować różne sposoby wykorzystania morza i potencjału gospodarczego oceanów, a jednocześnie chronić jego zdrowie i utrzymać odporność.

Dyrektywa w sprawie planowania przestrzennego obszarów morskich zobowiązuje już państwa członkowskie do stosowania podejścia ekosystemowego, które jest podstawowym elementem unijnych przepisów dotyczących ochrony środowiska morskiego (zwłaszcza dyrektywy ramowej w sprawie strategii morskiej).

Musimy jednak zrobić więcej, aby pomóc państwom członkowskim we wdrażaniu wszystkich tych zasad, i bardzo nam w tym pomoże Europejski pakt na rzecz oceanów.

Na szczelnie UE będę organizował dialogi na temat rybołówstwa i oceanów, w szczególności w celu omówienia przestrzennego wykorzystania morza, opierając się na cennym dorobku Niebieskiego Forum dla użytkowników morza. Będę nadal ściśle współpracować z państwami członkowskimi, aby dostosować naszą politykę do wyzwań i celów przestrzennych do 2050 r.

Wszystko to będzie stanowiło wkład UE w realizację odpowiedniego celu zrównoważonego rozwoju (SDG 14) w odniesieniu do celów w zakresie różnorodności biologicznej i ograniczenia zanieczyszczenia oraz umożliwi UE dalsze motywowanie innych do ustanawiania globalnych standardów. Odzwierciedlenie wysiłków podejmowanych na szczelnie UE w skali globalnej sprawi, że uzyskamy również poparcie ze strony krajowych sektorów niebieskiej gospodarki. Konkretnie będę promować globalne wysiłki na rzecz ochrony i odbudowy oceanów oraz wywiązywanie się z globalnego zobowiązania zawartego w globalnej umowie o różnorodności biologicznej z Kunmingu/Montrealu w sprawie ochrony do 2030 r. co najmniej 30% oceanów. Jeżeli moja kandydatura zostanie zatwierdzona, będę nadal apelował o to, by dla każdego morskiego obszaru chronionego na morzu pełnym powstał konkretny plan zarządzania oraz by przydzielono odpowiednie zasoby na jego skuteczną realizację, w tym na monitorowanie i egzekwowanie oraz na utworzenie morskich obszarów chronionych na Oceanie Południowym. Zmobilizuję też dyplomację oceaniczną UE, aby zachęcić do szybkiej ratyfikacji i wdrożenia porozumienia w sprawie różnorodności biologicznej poza jurysdykcją krajową (BBNJ), które ustanawia procedurę wyznaczania morskich obszarów chronionych na obszarach znajdujących się poza jurysdykcją krajową. Moim pierwszym celem strategicznym, jeżeli moja kandydatura na stanowisko komisarza zostanie zatwierdzona, będą starania dyplomatyczne o ratyfikację przez 60 partnerów niezbędną do jego wejścia w życie, miejmy nadzieję, podczas trzeciej konferencji ONZ w sprawie oceanów w czerwcu 2025 r.

Przy łagodzeniu skutków zanieczyszczenia mórz i oceanów bardzo ważna jest też współpraca regionalna i międzynarodowa. Uważam, że niezwykle ważne jest, aby UE nadal była katalizatorem zmian, czy to przez czynny udział i przewodnią rolę w końcowych negocjacjach dotyczących globalnego traktatu w sprawie tworzyw sztucznych, czy też przez pogłębianie współpracy na szczelnie regionalnym, w tym przy pracach regionalnych konwencji morskich, regionalnych organizacji ds. zarządzania rybołówstwem lub w ramach naszego programu międzynarodowego zarządzania oceanami.

Stanowisko Komisji w sprawie górnictwa głębokomorskiego określono w unijnym programie międzynarodowego zarządzania oceanami. Komisja apeluje o moratorium na górnictwo głębokomorskie do czasu uzyskania stosownej brakującej wiedzy naukowej pozwalającej wykazać, że nie będzie ono miało żadnych szkodliwych skutków, oraz – zgodnie z wymogami Konwencji Narodów Zjednoczonych o prawie morza – do czasu, aż zostaną wprowadzone niezbędne przepisy w zakresie eksploatacji zapewniające skuteczną ochronę środowiska morskiego. W pełni zgadzam się z tym stanowiskiem i jeżeli moja kandydatura na stanowisko komisarza zostanie zatwierdzona, będę bronić we wszelkich wystąpieniach na ten temat na szczelnie międzynarodowym.